

Türkiye Psikiyatri Derneği
Hatay Merkez, İskenderun, Kahramanmaraş Merkez,
Narlı-Pazarcık, Gaziantep-Nurdağı
İkinci Hafta Alan Değerlendirmesi Raporu*

Prof.Dr. Mehmet Hamid Boztaş, Prof.Dr. Özgür Öner, Dr.Öğretim Üyesi İrem Yıldız, Uzm.Dr. Alper Bülbül

**Bu rapor 06.02.2023 tarihinde meydana gelen deprem ardından ikinci hafta esas alınarak 18.02.2023-22.02.2023 tarihleri arasında Türkiye Psikiyatri Derneği Afetlere Hazırlık Müdahale Birimi tarafından oluşturulan saha değerlendirme ekibi tarafından Hatay Merkez, İskenderun, Kahramanmaraş Merkez, Narlı-Pazarcık, Gaziantep-Nurdağı bölgelerinde deprem sonrası sağlık sisteminin durumu ruh sağlığı organizasyonu ve psikososyal destek hizmeti ihtiyacının belirlenmesi, ilk hafta değerlendirme raporunda tespit edilen sorunların yerinde izlemi ve çözüm önerileri oluşturma amacı ile hazırlanmıştır.*

Raporda illere göre ikinci haftadaki durum tespiti, saha ve kaynak analizi yapılarak, ruh sağlığı hizmetlerinin durumu değerlendirilmiş, kısa vadede alınması gereken önlemler tanımlanmıştır. Rapor afet durumu, demografik etkiler ve hizmet planındaki değişikliklere göre tekrar güncellenecektir.

KAHRAMANMARAŞ

6 Şubat 2023 tarihinde 7.8 ve 7.6 şiddetinde olan depremler sonrasında Kahramanmaraş'ta hayat yıkıma uğramış ve büyük bir göç oluşmuştur. Deprem sonrası Türkiye Psikiyatri Derneği, depremden etkilenen bölgelerde çalışan psikiyatristlerin depremden etkilenme düzeylerini değerlendirmek amacıyla telefonla ulaşabildiği psikiyatri uzman ve asistanları ile görüşmüş; Kahramanmaraş merkez ve ilçelerinde depremin meslektaşlarımız ve toplum üzerine olan etkilerini anlamaya çalışmıştır.

Daha sonra gerçekleştirilen çevrimiçi toplantı ile meslektaşlarımızın son durumları ve depremin olumsuz sonuçları hakkında yapılabilecekler üzerine görüş alışverişinde bulunulmuştur. Kahramanmaraş'ın toplam nüfusu 1.177.436, Merkez ilçelerin toplam nüfusu yaklaşık 680.000'dir. Kahramanmaraş'ın gelişmişlik sırası 58 olarak belirtilmektedir. Kahramanmaraş'ın Pazarcık ilçesinin nüfusu 70.173'tür. 6 Şubat 2023 tarihinde gerçekleşen depremlerde Kahramanmaraş'ta 22.113 binanın yıkıldığı kayda geçmiştir.

Kahramanmaraş depreminin etkileri hakkında TTB hızlı değerlendirme raporunda binaların yaklaşık %40'ının yıkıldığı veya orta/ağır derecede hasar aldığı, Boğaziçi Üniversitesi Deprem Mühendisliği Anabilim Dalı'na atıfla bildirilmiştir. Aynı raporda resmi can kaybı sayısının 6 bin civarında olduğu ancak belediye defin raporlarına göre sayının 11 bin civarında olduğu belirtilmiştir. Göç idaresinin 31.12.2022 tarihli verilerine göre Kahramanmaraş'taki Suriyeli sığınmacı sayısı 96.856'dır. Elbistan'da bilinen ölüm sayısı 1000'dir. Kentten deprem sonrası yoğun bir göç olduğu belirtilmektedir.

Kahramanmaraş'ta Psikiyatri Uzmanlarının Çalıştığı Kurumlar:

Necip Fazıl Kısakürek Şehir Hastanesi

Hastanenin pek çok bölümünün zarar gördüğü, hastane çalışanları için yeterli barınma olanağının olmadığı, bu nedenle dönüşümlü olarak çalışıldığı, nöbetçi olan hekimlerin arabalarında kalmaya devam ettikleri, poliklinik hizmetinin verilemediği öğrenildi. İki ayrı binası olan hastanenin Yörük Selim ek binasında İsrail ekibinin hizmet verdiği öğrenildi. Psikiyatri uzmanlarının hastanenin diğer bölümlerinde yatmakta olan hastalara ve yakındaki askeri sahra hastanesinde konsültasyon hizmeti verdiği ifade edildi. 20 Şubat 2023 tarihinde yapılan değerlendirmede Sağlık Bakanlığı tarafından Nevşehir ilinden görevlendirilen Dr. Aslıhan Güneş'in çalıştığı belirtildi.

Sütçü İmam Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Anabilim Dalı

Hastane kısmen zarar gördüğü, hastane çalışanları hastanenin sağlam görünen servislerinde konakladığı, ortak alanlarda poliklinik hizmetlerini sürdürdükleri öğrenildi. Üniversite kampüsünün zemininin sağlam olduğu bilgisi nedeniyle halktan da bölgede kalanların kampüs içindeki binalara ve bahçedeki çadırlara yerleştirildiği görüldü. Aktif çalışan 2 öğretim üyesi sürekli olarak ve 21 uzmanlık öğrencisi dönüşümlü olarak hastanede halen çalışmaktadır. Deprem sonrası ilk günlerde psikiyatri öğretim üyeleri ve asistanlarının artan başvuru sebebi ile farklı servislerde görev yaptığı, ruh sağlığı hizmeti için yoğun bir başvurunun olmadığı belirtildi. Sonraki günlerde kendilerine ait bir mekanları olmasa da ortak alanda poliklinik hizmeti vermeye başladığı, ilaçların sistem üzerinden reçetelendirilebildiği bildirildi. Acil müdahalede bulunduğu biperiden ampul ve uzun etkili antipsikotiklere ulaşımında zorluğun yaşandığı ifade edildi. Evleri hasarlı olduğu için evinde kalamayan hekimlerin serviste kaldığı, evleri hasarlı olmayanların da şehirde doğalgaz olmadığı için evlerinde kalamadığı, çadırların çok soğuk olması nedeniyle hastanede kaldıkları belirtildi. Poliklinik bina ve odalarının hasar almasının yanı sıra, zemin kattaki psikiyatri yataklı servisinde deprem sonrasında yaralananların tedavisinin sürmesi nedeniyle bu alanın poliklinik hizmetleri için kullanılmadığı öğrenildi. Hastanede çalışan meslektaşlarımızdan Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı polikliniğinin poliklinik hizmeti vermeye başladığı öğrenildi. Yapılan görüşmelerde uzmanlık eğitiminin sürdürülmesiyle ilgili endişeler öğretim üyeleri ve uzmanlık öğrencileri tarafından dile getirildi. Depremden etkilenmeyen şehirlerdeki Üniversiteler, Eğitim ve Araştırma Hastaneleri ve Türkiye Psikiyatri Derneği ile dayanışarak eğitim konusunda yol alınabileceği önerildi.

Hastanede çalışan ve nöbet tutan meslektaşlarımız tarafından yaklaşık 3-4 sene önce değişen Malatya ve Kahramanmaraş'taki ASKOM kararı nedeniyle 112 aracılı sevk hizmetlerini bizzat psikiyatrların yapması gerekliliği ile ilgili zorlanıldığı, deprem sonrası bu zorluğun daha arttığı belirtildi.

Türkiye Psikiyatri Derneği / Psychiatric Association of Turkey Genel Merkez / Headquarters

20 Şubat 2023 tarihinde yapılan değerlendirmede Profesör Dr. Özlem Orhon, Araştırma Görevlisi Dr. İsa Gül, Dr. Deniz Gümüştaş ile idari bina, psikiyatri servisi, bahçedeki konteyner alanı ve sosyal alan ziyaret edildi. İdare tarafından bir AFAD konteynerinin barınma için Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı'na verildiği, ekibin büyük kısmının halen hastanenin farklı birimlerinde konakladığı öğrenildi. Acil serviste psikiyatri hastalarının ilk günler daha çok travma odaklı olarak takip edildiği, sonra olağan hasta akışında azalma olduğu belirtildi.

20 Şubat 2023 tarihinde biperiden ampul ihtiyacı gönüllü meslektaşlar tarafından gönderilen ilaç desteği aracılığı ile Türkiye Psikiyatri Derneği tarafından karşılandı. Aynı zamanda ziklopiptoksol depo, olanzapin, ketiyapin gibi eksik olduğu belirtilen ilaçlar temin edildi. Hastaneye günde en fazla 10 başvurunun olduğu belirtildi. Gelen hastalar arasında madde kullanım bozukluğu olan hastaların yönetiminin zorluk içerdiği anlaşıldı. Bina raporunda hastanenin az hasarlı olduğunun belirtilmesine rağmen asansör kullanımının önerilmediği bilgisi verildi. Kimi göçmenler ve hastane personelinin üniversite arazisi içerisinde oluşturulan çadırlarda konakladığı gözlemlendi.

Üniversite hastanesi her ne kadar Kahramanmaraş'ta sağlam kalmış birkaç hastaneden biri olsa da hastane çalışanlarının akut stres belirtileri gösterdikleri, temel güven duygusunun sarsılması nedeniyle kalıcı plan yapmakta güçlük çekildiği anlaşıldı. Ancak kamplarda geçici hizmet çabasında oldukları gözlemlendi.

Afet sonrası ilk dönemde ASKOM tarafından uygulanacak yatırılabilecek hastalara başka hastanelerde uygun yer bulma ve sevkinin takibinin kendisi de afetzedede psikiyatri uzmanları tarafından yapılması uygulamasından vazgeçildiği ve hızlı sevklerin yapılabildiği, ancak kısa bir süre sonra, bölgeye özgü olarak geçmişte başlatılmış ve depresyon öncesinde sürmekte olan aynı bezdirici ve çalışma koşullarını zorlaştırıcı uygulamanın yeniden başladığı bildirildi.

Tabip Odası başkanı Dr. Lütfü Tiyekli ve TTB olağandışı hizmetler kolundan Dr. Nihat Şahbaz ile yapılan görüşmede psikososyal desteğin önemli olduğu, ASM'ler veya çok nüfuslu Kahramanmaraş'ın yıkılmış bölgelerindeki büyük çadır kentlere yakın yerlerde verilmesi gerektiği konusu tartışıldı. Her ne kadar ASM'lerin bazılarının açık ve uygun olduğu belirtilse de Sağlık Müdürlüğü'nün henüz böyle bir uygulama için izin vermediği belirtildi.

Dr. Lütfü Tiyekli Kahramanmaraş'ın Doğu-Batı ekseninde yerleşim planına göre çok yıkılmış üç bölgesi dikkate alındığında ağır hasarlı orta bölgelerde Piazza AVM bölgesinde, millet bahçesinde büyük çadır kentler veya barınma alanları yakınında psikososyal destek sunulmasının uygun olduğu ifade edildi.

Özel Hastaneler

Bir psikiyatri uzmanının görev yaptığı Sular Akademi Hastanesi'nin hafif hasarlı olduğu ve psikiyatri hizmetinin verilemediği öğrenildi. Başka bir özel hastane olan Özel Megapark Hastanesi'nde ise bir psikiyatri uzmanının görev yaptığı, hastanenin ağır hasarlı olduğu ve yıkılacağı bilgisi alındı. Aynı şekilde psikiyatri hizmetinin verilmediği öğrenildi.

Türkiye Psikiyatri Derneği / Psychiatric Association of Turkey
Genel Merkez / Headquarters

Kafum Çadırkent, Kahramanmaraş Merkez

Erişkin psikiyatrları ve çocuk ve ergen psikiyatrları Sağlık Bakanlığı görevlendirmesiyle çadırkentte görev yapmaktadır. Görevlendirme sonrası Kahramanmaraş'a ilk gidildiğinde zorluklarla elde edilen psikososyal çadırı ruh sağlığı hizmeti vermek üzere kurulduğu, sağlık personellerine bu çadırda psikososyal destek ve psikiyatri polikliniği olarak hizmet verileceği duyurulduğu öğrenildi. Reçete sistemi ve eczanelerin çalışmaması nedeniyle çadıra başvuran hastalara verilmek üzere ilaçların çeşitli merkezlerden temin edildiği, çadır içinde bir masa ve 2 sandalye ile bir hizmet noktası kurulmuş olduğu, en fazla 60 olmak üzere, günde ortalama 40 kadar hasta başvurusu olduğu, buna ek olarak depremden etkilenen riskli grupları değerlendirmek ve psikoeğitim vermek amacıyla akşamları 20 kişilik gruplar halinde grup çalışmalarının yapıldığı öğrenildi.

Afşin

Afşin'e deprem sonrası giden Dr. Kazım Cihan Can Türkiye Psikiyatri Derneği ile yazışmasında etkinliklerini tanımlarken Afşin Devlet Hastanesi Toplum Ruh Sağlığı Merkezi'nde (TRSM) kayıtlı ve takipli olan hastalar, "ilçe merkez mahallelerinde ikamet edenler", "bakımevinde kalanlar" ve "köylerde ikamet edenler" olmak üzere üç başlık altında gruplandığını belirttiği görüldü. Sekiz ilçe merkez mahallesinde 58 kayıtlı hastanın olduğunun tespit edildiği, TRSM hastalarının, isimleri, adresleri, iletişim numaraları listelendiği öğrenildi. Hastalar veya hasta yakınlarına telefonla ulaşılarak, deprem sonrasında nerede ikamet ettikleri, birinci derece yakınlarında kayıp olup olmadığı, halen psikiyatrik tablolarında kötüleşme olup olmadığı, ilaçlarını nasıl kullandıkları, ilaçlara erişim sıkıntısı yaşayıp yaşamadıkları ve diğer başka ihtiyaçları olup olmadığı sorulduğu ifade edildi. Hastaların ikamet ettikleri yere ve ulaşılma durumlarına göre tabloları aşağıda belirtilmiştir.

Tablo 1. Afşin Hasta Değerlendirme Tablosu

	Mahalleler								
	Dedebaba	Efsus	Afşinbey	Pınarbaşı	Yeşilyurt	G.O.P.	Kale	Beyağz	Toplam
İlçe dışında olan	3	3	2	1	6	3	4	3	25
Halen ilçede olan	3	1	1	2	1	1	2	2	13
Depremde Ölen			1						1
Hastaneye yatan				1	1				
Ulaşılamayan	1		4	4	2	3	2	3	19
Toplam	7	4	8	7	9	7	8	8	58

Türkiye Psikiyatri Derneği / Psychiatric Association of Turkey Genel Merkez / Headquarters

Ulaşılan hastalardan çoğunluğunun il dışında, güvenli bir ikametgâhta oldukları, halen psikiyatrik bir yakınmalarının ve ilaç erişim sorunlarının olmadığı ve ilaçlarını düzenli kullandıkları öğrenildi.

Bir hastanın depremde hayatını kaybettiği, iki hastanın il dışına çıktıktan sonra hastalık alevlenmesi sebebiyle buldukları yerdeki bir psikiyatri servisine yatırıldığı belirtildi.

Ulaşılan hastalardan 7'si ihtiyaç durumu bildirdi. Bu hastalardan 3'ünün ilaçlara erişim sorunları ilaçları reçetelenerek çözüldü. Sağlık dışı ihtiyaçları olanlar ve ulaşılamayan 19 hastanın isim ve T.C. Kimlik numarası bilgileri Afşin İlçe Sağlık Müdürlüğüne iletildi.

15 Şubat Çarşamba itibarıyla Afşin Devlet Hastanesine ayaktan başvuran psikiyatri hastaları için rutin poliklinik hizmeti başlatıldığı, daha önceden psikiyatrik rahatsızlığı olup kontrol randevusu için, ilaç tekrar reçete edilmesi için ve akut stres reaksiyonu kliniğiyle günlük ortalama 8 – 12 başvurusunun poliklinikte değerlendirildiği, hizmetlerin normale dönmesiyle birlikte bu sayının artacağı düşünülüyor öğrenildi.

Görevlendirmede kalan süre zarfında, rutin poliklinik hizmetlerine devam edilmesi, TRSM'de takipli olup Afşin Özel Bakımevinde kalan 46 kayıtlı hastanın değerlendirilmesinin planlandığı bilgisi alındı. Afşin Devlet Hastanesi'ne Dr. Kazım Can Cihan'ın ayrılması sonrası İstanbul'dan görevlendirilerek gelecek olan Dr. Harun Yetkin'in çalışmaya başlayacağı öğrenildi.

Elbistan Devlet Hastanesi

Uzman Dr. Anıl Ökmen'in ilçedeki tek psikiyatri uzmanı olduğu, depremi yaşamış olduğu halde hastanede çalışmaya devam ettiği öğrenildi. Şehir dışındaki psikiyatri uzmanlarına TRSM'lerde izlenen hastaların listelerinin yönlendirildiğini, hastaların aranarak yerlerinin tespiti ve ziyaretlerinin gerçekleştirildiği, Kızılay ve AFAD aracılığı ile hastaların ihtiyaç duydukları eşya, gıda vb. malzemelerin gönderilmesini sağladıkları, ulaşılan hastalardan acil müdahale ve yatış gerektiren hastaların sevkini gerçekleştirdiği bilgisi alındı. İlk 2 günde hastanenin tüm servislerinde yatan hastaların görüldüğü ve sonrasında yeniden ziyaret edildiği belirtildi. Tüm sağlık çalışanları ve yakınları ile de psikolojik ilk yardım niteliğinde görüşmeler yapıldığı, ilk iki günden sonra sağlık hizmetlerinin normalleşmesi ve halkın ruh sağlığı hizmetlerine ulaşımının hızlıca gerçekleşmesi amacıyla yeniden poliklinik hizmetlerinin başlatılmasının talep edildiği öğrenildi. Hastanede yoğunluk azalınca, tekrar poliklinik açılmasının talep edildiği ancak hastane içinde yer bulunamadığı söylendi. Çadırkentte diğer hekimlerin soğukta hasta bakmakla ilgili zorluklar nedeniyle zorlandığını ancak hastane içinde yer bulunamaması nedeniyle çadır kentte bir psikiyatri polikliniği çalışması başlatıldığı, hem çocuk ve ergen ruh sağlığı hem de erişkin ruh sağlığı hizmeti verildiği öğrenildi. İlçede yaşayan engelliler ve yakınlarının isim ve yerlerinin tespiti sonrası ziyaret edildikleri, psikolojik ilk yardım uygulamalarının gerçekleştirildiği bildirildi. Hastane binasının güvenli olduğu bilgisini alan hekimlerin hastanede konakladıkları öğrenildi. Hastanede kalan çocuklar için etkinlikler planlandığı, oyuncaklar sağlandığı öğrenildi.

Türkiye Psikiyatri Derneği / Psychiatric Association of Turkey Genel Merkez / Headquarters

Elbistan’da birbirine yakın iki çadır kent olduğu toplam 1200 çadırda yaklaşık 2000 kişinin yaşadığı, köylerde kalan çok sayıda kişinin de günlük olarak çadırlara gelip ihtiyaçlarını temin ettiği bilgisi alındı. Çadırların çamur içinde olduğu, hijyen koşullarının iyi olmadığı, tuvaletlerin çok kullanışsız olduğu, yıkanmanın mümkün olmadığı gözlemlendi. Açık alanların çok fazla olması nedeniyle konteyner kent yapmaya elverişli bir bölge olduğu, kentlerin yapımına başlandığı öğrenildi.

Dezavantajlı gruplarla ilgili olarak;

- Suriyeli göçmenlerin ayrı çadırlarda kaldığının tahmin edildiği, çadır kent ziyaretinde bu grubu görme fırsatı olmadığı bildirildi.
- Yaşlıları ve engellilerin olduğu çadırların ayrı olduğu, öncelikli olarak bu grupların ziyaret edildiği bildirildi.

Sağlık çalışanlarının barınma koşulları konusunda yapılan görüşmelerde hastane çalışanlarının doktor odalarında kaldığı, sıcak su olmadığı için yıkanamadıkları öğrenildi. Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı hizmetleri için bir poliklinik defterinin hazırlandığı fakat erişkin hastalar için henüz defter elde edilemediği öğrenildi.

TRSM takibinde olan ve şehir dışına gitmiş olan kişilere de ulaşılmasının ve tedavi hizmetlerini gittikleri yerlerde alabilmeleri için hastalarla ilgili bilgilerin uygun bir biçimde gidilen şehirlerdeki sağlık kurumlarıyla paylaşılmasıyla ilgili yasal süreçlerin bilgisine ulaşılmaya çalışıldığı bildirildi. Kahramanmaraş merkez bölgesinden de tarafımıza bildirildiği gibi, bu bölgede de birkaç yıldır olan ASKOM uygulaması nedeniyle psikiyatrik hastaların sevkinde zorluk yaşandığı, doğrudan psikiyatristlerin sevk süreciyle ilgilenmek zorunda olduğu, bu sürecin zor ve vakit alıcı olduğu, verimsiz bir çalışma sürecine neden olduğu öğrenildi. Bölgede görevli olarak bulunan Çocuk Ruh Sağlığı uzmanı Nagihan Binici’nin çocuk ve ergenlerle verimli çalışmalar yürüttüğü, gönüllü erişkin psikiyatri uzmanı Belkis Şeniz’in erişkin psikiyatrisi hizmetlerine önemli katkılar sunduğu ve bir haftalık çalışma sürelerinden itibaren ilçeden ayrılarak görev yerlerine döndükleri öğrenilmiştir. Erişkin Psikiyatri Uzman Dr. Selim Fidan’ın görevlendirmeye ilçeğe geldiği göreve başladığı öğrenilmiştir.

Göksun Devlet Hastanesi

Deprem öncesi çalışmakta olan bir psikiyatri uzmanının, evinin hasar gördüğü ve hastane binasının da yarı hasarlı olması nedeniyle çalışmadığı, şehir dışında olduğu bilgisi alındı.

Pazarcık Devlet Hastanesi

Bir psikiyatri uzmanının çalıştığı, hastanenin binasının sağlam olduğu, vardiyalı olarak uzman ve pratisyen hekimlerin dönüşümlü çalıştıkları, henüz branş polikliniklerinin açılmadığı öğrenildi. Çadırlarda konaklanacağı bilgisi alındı.

Türkiye Psikiyatri Derneği / Psychiatric Association of Turkey Genel Merkez / Headquarters

Narlı- Pazarcık

Dr. Nihat Şahbaz ve Dr. Lütfü Tiyekli ile Pazarcık Narlı da Pir Sultan Abdal Cemevi yakınlarında oluşturulmuş biri halı saha içinde askerler tarafından düzenli bir şekilde kurulmuş, çadır numaraları, psikososyal çadırı (içinin tamamen boş olduğu gözlemlendi), ve sağlık kabinin (sağlık astsubayları tarafından yürütülüyor fakat içinde hekim yok, kuruluş aşamasında hekimin geldiği ancak daha sonra Almanya'ya geri dönmüş olduğu öğrenildi) olduğu görüldü. Bitişik nizamda ikinci düzensiz çadır kentte ise halkın dağınık biçimde yerleştiği, çadır aralarında eşit mesafe olmadığı, KESK tarafından destek çadırları oluşturulduğu, onlara bitişik olarak iki tıp öğrencisi tarafından hastaların takip ve sevk edilmeye çalışıldığı bir sağlık noktası olduğu görüldü. Almanya kökenli olup ismi öğrenilemeyen bir grubun KESK destek çadırlarının altına bir psikososyal alan oluşturma çabasında oldukları anlaşıldı.

Ayrıca biraz daha aşağıda Dr. Veli Bey tarafından yurtdışı kaynaklı (Border Free Assosiation) bir sağlık organizasyonu adına bir tır arkasına ilaç ve tıbbi malzemelerle sağlık hizmet sunulmakta olduğu öğrenildi. Hastaların Almanya' daki Dr. Saadet isimli bir psikiyatra danışıldığı ifade edildi.

Hasta sevki, birinci basamak sağlık hizmetleri ve ikinci basamak sağlık hizmetleri bağlantısının çok zayıf olduğu anlaşıldı. Özellikle psikotik hastalar ve akut stres bozukluğu tanılı hastalarla ilgili ilaç temininde güçlük yaşandığı ifade edildi. Bölgeye 1 gün önce gelen gönüllü bir klinik psikolog tarafından bölge köylerinin gezildiği, köylerde kronik psikiyatrik hastalığı olan hastaların olduğu ama bu kişilerin sağlık hizmetine ulaşmakta zorlandığı, çadır kentte başta kadınlar ve çocuklu aileler olmak üzere psikososyal desteğe ihtiyaç olduğu belirtildi. Çocuklarda depresyon sonrası ortaya çıkan belirtilere yönelik çadır kentte psikoeğitim verilmesine önemli bir ihtiyaç olduğu vurgulandı. Alanda çalışan tıp fakültesi öğrencileri tarafından çadır kentte olan çadırların ve köylerin dolaşıldığı fakat başta yaşlılar ve engelliler olmak üzere bazı özel grupların mobilize olmakta zorlanması sebebi ile bir takım hizmetlere daha zor ulaşabildikleri belirtildi.

Düzensiz şekilde yerleşmiş iki çadır kent ve bir asker konaklamasına ayrılmış mini çadır kentte kabaca 300'den fazla çadır olduğu, ihtiyaç tespitinin de KESK gönüllüleri tarafından yapıldığı öğrenildi.

GAZİANTEP-NURDAĞI

Gaziantep'in toplam nüfusu ise 2.154.051 olup, Gaziantep'in merkez ilçelerinin toplam nüfusu yaklaşık 1.800.000'dir. Gaziantep'in gelişmişlik sırası 30 olarak belirtilmektedir. Gaziantep Nurdağı ilçesinin nüfusu ise 41.322'dir. 6 Şubat 2023 tarihinde gerçekleşen depremlerde Gaziantep'te 15.008 binanın yıkıldığı kayda geçmiştir. Nurdağı ilçesine yapılan ziyaret ile ilgili gözlemler aşağıda özetlenmiştir.

Türkiye Psikiyatri Derneği / Psychiatric Association of Turkey Genel Merkez / Headquarters

TTB sağlık hızlı değerlendirme raporuna göre; 2. Basamak sağlık hizmetlerinin sahra hastanelerinde verildiği, köylerden birinde tek sağlam ASM olduğu, çadır ASM'lerin açılmaya başladığı öğrenilmiştir.

Yenimahalle 2. Çadır kentte yapılan gözlemlerde önce Gaziantep Belediyesinin psikososyal çadırı incelemesinde çocuklar için oyun alanı oluşturulduğu, alan düzenlemesine devam edildiği, çocukların boyama kitabı ve oyuncak almak üzere uğradıkları gözlemlendi. Çadırın bir okul öncesi öğretmeni, iki Psikolojik Danışman tarafından işletildiği anlaşıldı. Yan tarafında çocuklara yönelik kuran Kursu, karşısında Kızılay'ın 4 çadırı olduğu görüldü (iki çocuklara yönelik, bir görüşme çadırı, bir psikososyal aktivite çadırı). Klinik psikolog Tuğba Bilmişoğlu tarafından 11 gündür çalışma yürütüldüğü, temel ruhsal sorular, ergenlerle yaşanan sıkıntılar konusunda etkili çalışmalar yapıldığı, süpervizyon danışma süreçlerinin Kızılay içerisinde ve işlevsel biçimde yürütüldüğü öğrenildi. Psikolojik ilk yardım konusunda bilgili bulunduğu izlenimi edinildi. Suisid/homisid olgularının UMKE aracılığıyla sevk işlemlerinin yürütüldüğü öğrenildi. Çadır kentteki düzensiz yaşamı nedeniyle izlem sürecinin belirsizliğinin riskli yönleri vurgulandı ve gezici ekiplerle hizmet sunumunun önemine vurgu yapıldı.

Tespit edilen ruhsal sorunların daha çok Akut stres tepkileri biçiminde olduğu, kadınlarda ve ailelerde yoğun olarak gözlemlendiği öğrenildi. Önceden kaygı atakları olan hastaların ilaçlarını kullanmaya devam etmek istediği bilgisinin alındığı belirtildi.

İSKENDERUN 2.HAFTA 2. DEĞERLENDİRME

Bölgede bir süredir gönüllü psikiyatri uzmanı olarak görev yapan Uzman Dr. Zafer Tapancı ve Profesör Dr. Rabia Bilici ile İskenderun alanı değerlendirildi. Millet Parkı'nda 200 civarında çadırın bulunduğu bir çadır kent olduğu, tuvaletlerinin arkasına kapalı bir alanda tek katlı bir bina içerisinde bir psikiyatri polikliniği ile bir çocuk ve ergen psikiyatri polikliniği yer aldığı görüldü.

İskenderun Millet parkında çocuk psikiyatrisi asistanı Dr. Mustafa Şahin ile görüşüldü, toplam 4 gündür alanda olduğunu ve bu sırada 4 hasta değerlendirdiğini, bu hastaların birinde Akut Stres Reaksiyonu, diğerinde ise Davranış Bozukluğu olduğu ifade edildi. Millet Parkı içerisinde yemek dağıtımı, ihtiyaç dağıtımının düzensiz olduğu, psikososyal hizmet çadırı ile erişkin psikiyatrisi ve çocuk psikiyatrisi alanlarının birbirinden uzak ve bağlantısız olduğu, sosyal hizmet uzmanları tarafından temel ihtiyaç belirleme sürecinin tamamlandığı gözlemlendi.

Psikososyal alana sağlık bakanlığı görevlendirmesi yapıldığı, alandaki bir psikososyal çadırının Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (ASHB) tarafından işletildiği, gönüllü çalışanlar ile koordinasyon sorunu olduğu gözlemlendi. İki hekimle beraber millet parkı içerisinde bulunan çadır alanlarının gezildiği ve orada kalanlara poliklinikler hakkında bilgi verildiği ifade edilmiştir.

Çadır kentler içinde ruhsal değerlendirmeye yönelik ihtiyaç tespit formları, psikososyal alanda değerlendirme formları, poliklinik defteri, kayıt sistemi eksikliği olduğu görüldü. Görülen psikiyatri hastalarının sayısı, tanısı, son durumlarının ne olduğu kayıtlardan anlaşılamadı.

İskenderun Devlet Hastanesi bahçesine meslektaşlarımızın kullanımına yönelik bir karavanın TTB, Antalya Tabip Odası ve Türkiye Psikiyatri Derneği işbirliği ile kurulmuş olduğu

Türkiye Psikiyatri Derneği / Psychiatric Association of Turkey Genel Merkez / Headquarters

görüldü. İlk deprem sonrası meslektaşlarımızın barınması ve hasta bakması için uygun olmadığını belirttiğimiz ancak az hasarlı olduğu söylenen hastanenin 20 Şubat tarihindeki Antakya depremi sonrası boşaltılması kararı sonucu maalesef haklılığımız teyit edilmiş, meslektaşlarımızın temel bir gereksiniminin önceden karşılanmış olduğu anlaşıldı.

HATAY MERKEZ 2. HAFTA 2. DEĞERLENDİRME

Hatay Defne ilçesi Sevgi parkı karşısındaki Memorial Hastanesi revirinde uzman hekimlerin olduğu görüldü. 1 dahiliye uzmanı, 1 pediatri uzmanı, 1 pratisyen hekim, 1 teknisyen ve 1 eczacının gerekli olduğu ifade edildi. Nörolojiden Dr. Ferda Hanım tarafından psikiyatri için günde 1-2 kişinin başvurduğu, çocuk/ergenlerden davranış sorunları ve akut stres yanıtı ile de günde 1-2 kişinin başvurduğu, bu hastalarında Dr. Soner Bey'e gönderildiği ifade edildi. Çocuk Hakları Komisyonu'ndan Dr. Soner Bey'in adına ulaştıkları belirtildi.

Memorial Hastanesi revirinden psikiyatri hastalarını yönlendirebilmek için bir telefon numarasının iyi olabileceği ifade edildi. Psikologlar Derneği'nden 2 gün önce organizasyon için 2 farklı (birbirinden habersiz) grubun geldikleri söylendi. Nöroloji uzmanınca serebral palsi tanısı olan çocuklar ve epilepsi hastalarının görüldüğü, bugüne kadar madde kullanım bozuklukları ile ilgili bir başvuru olmadığı ifade edildi. Bahsedilen çadır kentte psikososyal desteğin olmadığı belirtildi.

Orhanlı'da psikososyal destek için sosyal hizmet uzmanı ve klinik psikolog olduğu ama onların da yakın zamanda ayrılacağı ifade edildi. Bu kişilere süpervizyon desteğinin sağlanmadığı ve psikososyal destek alanlarının ve çocuk dostu alanların gerekli olduğu belirtildi. Çadır alanında aile içi şiddet olaylarının gözlemlenmeye başlandığı ve bu konuda bir organizasyonun olmadığı söylendi. Bu alanda da kadınlar, çocuklar ve çocuklu ailelerin zorlanmalarının daha fazla olduğu, başta kadınlar ve çocuklar olmak üzere gönüllüler tarafından psikososyal destek sağlanmaya çalışıldığı ifade edildi.

Şehrin birçok yerinde fazla sayıda iş makinaları gözlemlendi. Çok sayıda enkaz kaldırma çalışmasının yürütüldüğü anlaşıldı. Yolların birçok yerde enkazlar ve enkaz kaldırma çalışmaları sebebi ile kapalı olduğu, açık olan yollarda ise araçlar ile ilerlemenin zaman zaman zorlaştığı gözlemlendi. Alanda görüşülen kişilerden alınan bilgilerin inceleme sırasında farklı olduğu, birçok kulaktan dolma bilgi mevcut olduğu anlaşıldı.

Hatay Defne ilçesi Sevgi Parkı içerisine ikinci bir karavan ile İstanbul Büyükşehir belediyesinden temin edilen psikososyal çadırı ile Uzman Dr. Şehabettin Çetin, Uzman Dr. Endam Köybaşı, Uzman Dr. Emre Cem Esen, Arş. Gör. Dr. Nur Nihal Baltacı ile psikiyatrik destek hizmeti uzman düzeyinde depremin ikinci haftasında sağlanabilir olmuştur.

20 ŞUBAT 2023 SAMANDAĞ DEPREMİ

Saha çalışmasının yapıldığı sırada, 20 Şubat 2023 tarihinde Samandağ ve Defne merkezli 5.8 ve 6.4 şiddetli depremler gerçekleşmiştir. Deprem sonrasında Hatay, Kahramanmaraş,

Türkiye Psikiyatri Derneği / Psychiatric Association of Turkey Genel Merkez / Headquarters

Malatya, İskenderun, Adana, Urfa'daki meslektaşlar ile iletişime geçilmiş ve durumları hakkında bilgi alınmıştır. Gerçekleşen depremde meslektaşlarımızın iyi ve güvende olduğu öğrenilmiştir.

Depremın Samandağ merkezli olması nedeni ile en büyük sarsıntı ve hasarın Hatay'da olduğu tahmin edilmektedir, İskenderun'da olan gönüllülerimizin Hatay Sevgi Parkı'nda yer alan diğer gönüllü ekibimiz ile TPD karavanında bir araya geldikleri öğrenilmiştir. Ek olarak, sahadan Mustafa Kemal Üniversitesi, İskenderun Devlet Hastanesi, Samandağ Devlet Hastanesi ve Özel Deniz Hastanesi'nin tahliye edildiği bilgisi tarafımıza ulaşmış, Samandağ'da kurulan revirlerin daha güvenli bir alana taşınmaya başlandığı ifade edilmiştir.

Reyhanlı'ya görevlendirme ile giden Uzm. Dr. Samet Kurnaz'dan alınan bilgiye göre Reyhanlı Devlet Hastanesi'ndeki hastaların tahliye edildiği, hastane binasında hasar olduğu, elektriklerin gittiği, iletişim ağlarının yavaşladığı, hastanede konaklayan hekimlerin açık alanda bir arada olduğu öğrenilmiştir.

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Hastanesi'nin de benzer şekilde yoğun bakım ünitesinde yatan hastaların dış merkezlere sevkini başlatıldığı, hastanede çalışan ve hastane binasında konaklayan meslektaşlarımızın dışarıda açık alanda beklediği ifade edilmiştir. Urfa'da ve Adana'da hissedilen depremin şehrin genelinde hareketliliğe yol açtığı gözlemlenmiş ve öğrenilmiştir.

AFAD 21 Şubat 2023 tarihli verilerine göre 20 Şubat 2023 depreminde 6 kişinin yaşamını yitirdiği ve 294 yaralı olduğu belirtilmiştir.

Malatya ve Adıyaman'da Samandağ merkezli olan 20 Şubat 2023 tarihli depremin fazlaca hissedilmediği bilgisine ulaşılmıştır. Bu bilgiler göz önünde bulundurularak, Antakya bölgesinde 1., 2. ve 3. Basamak sağlık hizmetlerinin yeniden yapılandırılması gerektiği, bölgede barınma problemin önemli boyutlarda olduğu, yakın çevrede sağlık merkezi işlevi gören binaların çalışmadığı ifade edilebilir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

6 Şubat 2023 depremlerinin ikinci haftasında:

1. Alanda deprem sonrası arama kurtarma çalışmalarının bittiği, enkaz kaldırma çalışmalarının başladığı, yoğun bir harfiyat ve iş makinelerinin enkazları kaldırdığı ve yeni çadır kentler için alan düzleştirmesi çalışmasının yapıldığı ve çadırkentlerin kurulduğu gözlemlenmiştir.
2. Deprem bölgesinde belediyeler, AFAD, Kızılay, çeşitli üniversiteler, gönüllü sağlık kuruluşları, uluslararası kuruluşlara bağlı sahra hastaneleri, TTB, meslek odaları, sendikalar hem ihtiyaç sahibi kişilere yardım etmeye çalıştığı hem de psikososyal desteği de içerecek şekilde sağlık hizmeti vermeye çalıştığı görülmüştür.
3. Genel sağlık hizmeti sunucularının temel eğitimleri ile ilgili olası eksikliklerine yönelik psikososyal alanı ilgilendiren konularda ilgili bakanlıklar ve üniversitelerle işbirliği içinde eğitim verilmesi uygundur.

Türkiye Psikiyatri Derneği / Psychiatric Association of Turkey
Genel Merkez / Headquarters

- a. Eğitim konuları temel olarak “kötü haber verme, çok kaygılı, suicidal, öfkeli, aşırı içe çekilmiş hastalar ile ilgili temel bilgilerin verilmesi, istismar/cinsel saldırı iddiası ile karşılaşıldığında neler yapılacağı” ni içermelidir.
 - b. Ayrıca, 1. Basamak ve 2. Basamak hekimlerinin afet ortamlarındaki travmatik stres sonucu ortaya çıkabilecek psikosomatik belirtilere hemen ilaç vermemek gerektiği ile ilgili farkındalık kazanması ve temel düzeyde psikolojik ilk yardım bilgisini edinmesi gereklidir.
4. Çadır kentlerde ve sahra hastaneleri ve revirlerde verilen ruhsal hizmetlerde tutulan kayıtların çok yetersiz olduğu gözlemlenmiştir. Afet ortamlarında bile en azından çok basit kategorilerde hasta kaydının tutulması gereklidir. Psikozlar, epilepsiler, bilişsel gelişim bozuklukları, ağır anksiyete tepkileri, ağır davranış sorunları, daha ağır gelişimsel bozukluklar, delirium, demans, suicidal, homisid, kendine zarar verme durumlarını ruhsal hizmet sunan kimselerin tanınması ve ne yapıldığıyla ilgili kayıt tutması gereklidir. Primer sağlık çalışanları için kayıtların en azından dört ana kategoride (tıbben açıklanamayan somatik belirti, aşırı duygusal stres, anormal stres, alkol madde ile ilişkili sorunları) belirtmesi gereklidir.
 5. Sağlık kurumlarının afet koşullarında uygun miktarda psikiyatrik ilaçların bulundurulması başlığında sorunlar olduğu özellikle biperiden ampul ve uzun etkili antipsikotiklerin temininde sorun yaşandığı görülmüştür. Uygun miktarda psikiyatrik ilaçların afet ortamında revirlerde olması gereklidir. Bu nedenle, temel psikiyatrik ilaçları revirlere koymanın yanında ilaçlar ile ilgili temel kitlerin oluşturulması gereklidir. Afet ortamlarında pahalı ve sonrasında devam edilemeyecek ilaçların başlanması sağlıklı sonuçlar üretmeyecektir.
 6. Kadınlar, çocuklar, yaşlılar, engelliler, kronik hastalığı olan kişiler gibi özel grupların belirlenmesi ve çadır kentte bu özel gruplara yönelik hizmet için planların yapılması, özel gruplar hakkında bölgede görev yapan sağlık çalışanlarının bilgilendirilmesi gerekmektedir.
 7. **Koordinasyon Eksikliği**
Alanda genel sağlık hizmetinin ve ruh sağlığı hizmetinin sunumu sırasında koordinasyon eksikliği belirgindir. Koordinasyon sağlık sektörü içindeki ekipler açısından eksiktir. Ayrıca psikososyal destek sağlayabilecek veya buna katkısı olabilecek diğer sektörlerle koordinasyon da çok zayıftır. Bu nedenle, çok aktörlü bu ortamda alanın ve sorunların hızlı değerlendirmesi özel önem taşımaktadır. Değerlendirmede, ruh sağlığı ile ilgili çalışan kimler var, neredeler, ne yapıyorlar, hangi zaman aralıklarında hizmet veriyorlar sorularına cevap verilmelidir.
 8. Öncelikli olarak çalışan kişiler, afetin önceden var olan kaynaklar üzerine olan etkisi, lokal otoritenin afet ile ilgili planının öğrenilmesi kritik önemdedir.
 9. Alanda hizmet sunan resmi ve STK yöneticilerine psikososyal hizmeti sunduğumuzu, psikososyal hizmetinin gerekli olduğunu anlatmak gerekir. Bu bağlamda, toplum için önemli kişiler, halk önderleri ve halkın kendisine de bilgi verilmesi önemlidir. Bu kişiler,

Türkiye Psikiyatri Derneği / Psychiatric Association of Turkey
Genel Merkez / Headquarters

kafası karışık, dezoryante, kendine bakamayan, saldırgan, kendisine zarar verme ihtimali olan kişileri tespit edip ilgili kurum/kişilere bildirmelidirler. Bu ölçekteki büyük afetlerde çadır kentlerde veya ruh sağlığı hizmeti sunulan revirlerde psikososyal destek ekibinin ana bileşenleri olan klinik psikologlar, psikiyatr ya da çocuk psikiyatrları dışında doktor veya hemşireler de sisteme entegre edilebilir.

10. Ruh sağlığı hizmeti ve 1. Basamak hizmeti verilen yerlere el ilanları veya başka basılı materyaller yolu ile ruh sağlığı hizmeti için kime ve nasıl ulaşacaklarını da içerecek şekilde iletişim numaraları bildirilmelidir. Sisteme yeni entegre edilen kimseleri hızlıca eğitip yerel yetkilerle mobil ekipler oluşturulabilir. Bu bağlamda, ev ziyareti ve, çadır yönetimi yapan kişiler ile konuşulmalıdır.
11. Spesifik tanılar üzerine dar bir şekilde çalışan kişileri sistemde başat konumda tutmamak, tanı grubu üzerinden planlamaya gitmemek ve mevcut sağlık sektörüne paralel ruh sağlığı hizmeti oluşturulmaması gerekir. Tamamlayıcı bir işlev görmek ve olağan yaşama geçilince ilgili kuruma hizmetin devri önemlidir.
12. Toplum içinde sözü geçen kimseler ile konuşmak, ihtiyaçlar konusunda bilgi almak ve verilecek hizmetlerle ilgili bilgi vermek gerekmektedir.
13. Bilgi kaynakları düzenli olarak tekrar ziyaret edilmeli veya diğer yöntemlerle iletişim kurularak bilgiler güncellenmelidir. Özellikle afeti takip eden ilk gün ve haftalarda alan hızlı bir şekilde değiştiği için kaynak ve ihtiyaç haritalarının gözden geçirilmesi önemlidir.
14. Belli durumlarda (suisidal düşünceler, saldırgan davranışlar gibi) eğitilmiş ruh sağlığı çalışanlarına ulaşmak için acil destek hatları oluşturulmalıdır.
15. Kamu yöneticileri ve ilgililere yönelik çadır kentte ve sahada yapılabilecekler için broşürler hazırlanmalıdır. Bu şekilde yöneticilerin psikososyal destek hizmetlerinin öncelikli tutması hedeflenmelidir.
16. Özellikle birinci basamak sağlık hizmeti verenlerin kullanabilmesi için temel değerlendirme içerisine ruh sağlığı ile ilgili basit sorular eklenmeli ve bu kayıtların tutulması sağlanmalıdır.
17. Değerlendirilen hastaların özelliklerinin kaydedilebilmesi için, 1.basamak sağlık hizmeti veren bütün noktalara formlar ve benzeri belgeler bırakılması gereklidir.
18. Büyük afetlerde yerel kaynakların kendi hizmetlerini yürütmek ve planlamakta çok zorlanabildiği görülmektedir. Bu nedenle, bölgesel düzeyde bir afet durumunda acil hizmetleri yürütüp koordine edebilecek sorumlular belirlenmesi faydalı olacaktır.
19. Saha değerlendirmesi kılavuzunun oluşturulması gereklidir. Saha değerlendirmesi yapacak dernek üyelerinin elinde Dünya Sağlık Örgütü yönergelerine uygun bir kılavuz ve kontrol listesi olması gerekmektedir. Bu görevlilerin sahaya geldiklerinde gerekli koordinasyonu sağlayabilecek, fiziksel ortamı değerlendirebilecek bir yetkinlikte olması sağlanmalıdır.
20. Psikososyal destek hizmetlerinin planlanabilmesi için mutlaka yerel yöneticiler ile koordinasyon sağlanması gerekmektedir. Örneğin hangi alanlarda kalıcı barınma imkanları yaratılacağı, var olan sağlık hizmetlerinin, kaynakların ve ihtiyaçların haritalandırılması konusunda yerel otoritelerle iş birliği yapılmalıdır.

1. Üst organizasyon olarak derneklerin ve kurumların psikososyal destek alanında afet öncesi sürekli bir iletişim ağının olması ve sürekli bir teknik çalışma grubu oluşturması gereklidir. Bu şekilde bir afet durumunda hangi kurumlarda kimlerin birbirine ulaşacağı belirlenerek gereksiz, tekrarlayıcı değerlendirmelerin önüne geçilmesi gereklidir.
22. Alandaki personele yönelik psikososyal destek girişimlerinin en erken dönemde sağlanması gerekmektedir. Bu şekilde yerel kaynakların en kısa sürede ve en verimli şekilde sağlık hizmetine katkı vermesi sağlanabilecektir.
23. Psikiyatr ve çocuk psikiyatrlarının psikososyal destek ekiplerinin liderliğini alabilmesi için uygun donanımda olmaları sağlanmalıdır. Sadece psikiyatrik hizmetlerin yürütülmesi konusunda yetkin olmak alandaki ihtiyaçların organizasyon ve koordinasyonu için yeterli olmayabilir.
24. Ortak bir sistem üzerinden online erişilebilecek psikososyal destek ağı oluşturularak sahada çalışan çeşitli kurumların ve gönüllülerin bu ağa ulaşımı ve bunun üzerinden koordinasyonuyla gerekli uzmanlara ulaşımı sağlanabilir.
25. Düzenin, sağlanan hizmetin sürekliliğinin olması ve görev devrinin gerçekleşebilmesi açısından gönüllülerin bölgeye gelecekleri zamanların önceden belirlenmesi ve planların bu tarih aralıklarına göre yapılması, bölgeye görevlendirilmelerde gönüllülere yeterli hazırlık sürecinin verilmesi ve yeterli bilgilendirmenin yapılması gerekmektedir.

FOTOĞRAFLAR:

Fotoğraf 1: Türkiye Psikiyatri Derneği Hatay Merkez Defne Psikososyal Destek İstasyonu ve Polikliniği

Fotoğraf 2: Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi (KSÜ) Uygulama ve Araştırma Hastanesi Psikiyatri Servisi Doktor Odası

Fotoğraf 3 ve 4: Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi (KSÜ) Uygulama ve Araştırma Hastanesi Psikiyatri Servisi

Fotoğraf 5: Gaziantep, Nurdağı

Fotoğraf 6: Hatay, Defne. Memorial Reviri

Fotoğraf 7: Kahramanmaraş, Narlı

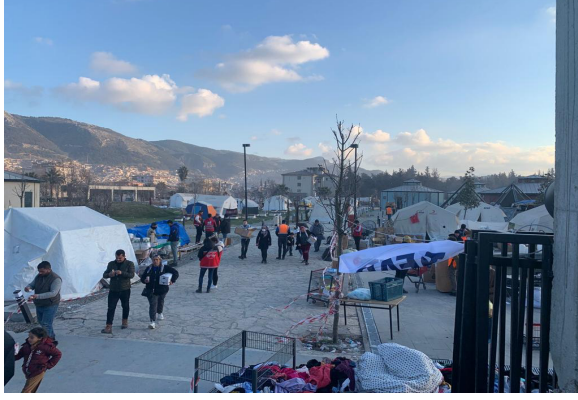
Fotoğraf 8: Hatay, Orhanlı'da Çadır Kent

Fotoğraf 9: Hatay, Defne. Sevgi Parkı'nda TPD Karavanı, TTB ve TPD ekibi

Fotoğraf 10: İskenderun Devlet Hastanesi, Antalya Tabip Odası ve TPD işbirliği ile kurulan karavan ile TPD ekibi

Fotoğraf 11: İskenderun

Fotoğraf 12: Gaziantep, Yenimahalle'de Çadır Kent. Kızılay ve TPD Ekibi

Fotoğraf 13: KSÜ Psikiyatri Ekibi ve TPD ekibi